

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

do kształcenia na odległość dla nauczycieli
języka polskiego szkół podstawowych

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Materiał opracowany w ramach grantu przez Centrum Edukacji Nauczycieli w Łomży

Wstęp

Edukacja zdalna przenosi kontakt między nauczycielem i uczniem do przestrzeni wirtualnej. Jej prowadzenie wymaga znajomości różnych narzędzi oraz umiejętności posługiwania się technologią informacyjno-komunikacyjną.

Tworzący pakiet scenariusze przedstawiają propozycje zajęć wykorzystujących różne techniki i metody pracy na odległość oraz uwzględniają warunki i sposoby realizacji Podstawy programowej kształcenia ogólnego z języka polskiego w szkole podstawowej. Dobór narzędzi jest adekwatny do możliwości psychofizycznych uczniów i uwzględnia specyfikę przedmiotu.

Treści kształcenia, zaproponowane metody i formy pracy są skorelowane z Podstawą programową kształcenia ogólnego z języka polskiego w szkole podstawowej i umożliwiają wykorzystywanie różnych form oceniania osiągnięć i aktywności uczniów.

Pakiet adresowany do nauczycieli języka polskiego w klasie ósmej szkoły podstawowej składa się z trzech scenariuszy zajęć obejmujących cztery godziny dydaktyczne. Pierwszy dotyczy manipulacji językowej w „Panu Tadeuszu” - jej wyznaczników i funkcji. Drugi prezentuje rolę „Mazurka Dąbrowskiego” w „Panu Tadeuszu”. Zamykający pakiet scenariusz stanowi przygotowanie uczniów do redagowania rozprawki. Scenariusze opracowały: Dorota Zalewska (doradca metodyczny w zakresie języka polskiego w szkołach podstawowych) i Agata Reszewicz (doradca metodyczny w zakresie języka polskiego w szkołach ponadpodstawowych).

SCENARIUSZ 1 (1z 3)

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: uczniów klasy VIII szkoły podstawowej, język polski

PROWADZONYCH PRZEZ: nauczyciela języka polskiego

TEMAT: Słowo ma moc - o manipulacji i jej konsekwencjach w „Panu Tadeuszu” Adama Mickiewicza.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE: (PODSTAWA PROGRAMOWA)

1. Kształcenie literackie i kulturowe
 - a) wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich oraz innych tekstów kultury.
2. Kształcenie językowe
 - a) rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych oraz formowanie odpowiedzialności za własne zachowania językowe.
3. Tworzenie wypowiedzi.
 - a) poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania, oraz rozpoznawania manipulacji.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE: (PODSTAWA PROGRAMOWA)

1. Kształcenie literackie i kulturowe.
 - a) czytanie utworów literackich. Uczeń:
 - wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. historyczny, społeczny.
2. Kształcenie językowe.
 - a) komunikacja językowa i kultura języka. Uczeń:
 - rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach.
3. Tworzenie wypowiedzi.
 - a) elementy retoryki. Uczeń:
 - rozpoznaje i rozróżnia środki (...) manipulacji (...), określa ich funkcję;
 - rozpoznaje manipulację językową i przeciwstawia jej zasady etyki wypowiedzi.

METODY PRACY:

- dyskusja,
- praca z tekstem literackim,

- autoprezentacja.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- fragment filmu „Pan Tadeusz”,
- tekst „Pana Tadeusza”,
- narzędzia TIK: MS Teams, aplikacja Jamboard, Answergarden, dokument Google.

PRZEWIDYWANY CZAS: 45 minut

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Część 1. Wprowadzenie.

Cel: przekonanie uczniów, że warto poznać metody i konsekwencje manipulacji językowej, aby umieć ją rozpoznać i przewidzieć jej skutki.

Informacje/ instrukcje/ wskazówki techniczne do pracy zdalnej dla nauczyciela:

Nauczyciel rozpoczyna lekcję od przedstawienia celów zajęć. Informuje uczniów, że poznają środki manipulacji językowej i ich funkcję na podstawie fragmentów „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza, wykorzystując w analizie i interpretacji tekstu potrzebne konteksty.

Następnie prosi uczniów o przedstawienie ich własnych skojarzeń z manipulacją: Z czym kojarzę manipulację? <https://answergarden.ch/2390193> [dostęp 10.03.2022 r.] Następnie zachęca ich do skonfrontowania odpowiedzi ze słownikowym znaczeniem wyrazu i ćwiczeń językowych.

Informacje/ instrukcje/ wskazówki techniczne do pracy zdalnej dla ucznia:

Uczniowie udzielają odpowiedzi na pytanie: „Z czym kojarzę manipulację?”

Następnie poszukują słownikowej definicji terminu manipulacja.

<https://sjp.pl/manipulacja> [dostęp 3.03.2022 r.] Potem wykonują ćwiczenia językowe.

Sytuacje dydaktyczne:

Nauczyciel pyta uczniów o rozumienie terminu manipulacja, prosząc o udzielenie odpowiedzi na pytanie: Z czym kojarzę manipulację?. Po wykonaniu przez uczniów zadania prezentuje na ekranie efekt ich pracy. Zwraca uwagę na najczęściej powtarzające się odpowiedzi i określenia występujące najrzadziej. Potem zachęca do skonfrontowania skojarzeń ze słownikowym znaczeniem wyrazu przedstawionym na stronie <https://sjp.pl/manipulacja> [dostęp 3.03.2022 r.]. Uczniowie wskazują cechy wspólne definicji słownikowej i ich skojarzeń. Zapisują w zeszytach znaczenie wyrazu. Podkreślają to, które łączy się z oddziaływaniem na odbiorcę poprzez język. Tworzą również cztery wyrazy pokrewne i formę dopełniacza liczby pojedynczej

(równą formie celownika i miejscownika), a następnie używają w zdaniu formy celownika rzeczownika manipulacja.

Wskazówki do pracy z osobami ze zróżnicowanymi potrzebami rozwojowymi:

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się zapisują trzecie znaczenie wyrazu manipulacja odnoszące się do działań językowych oraz zdanie z formą celownika wyrazu manipulacja.

Załączniki:

Załącznik 1. Ćwiczenia językowe.

Zapisz:

- a) słownikowe znaczenia wyrazu manipulacja:
- b) wyrazy pokrewne do wyrazu manipulacja:
- c) forma celownika liczby pojedynczej:

Uzupełnij zdanie odpowiednią formą rzeczownika manipulacja. Pamiętaj o poprawnym zapisie wyrazu.

Nie poddawaj się

Część 2. Rozwinięcie

Cele: analiza i interpretacja fragmentu „Pana Tadeusza”; wskazanie elementów manipulacji językowej; rozpoznanie różnych stanowisk bohaterów; określenie konsekwencji działań językowych bohaterów; formułowanie tezy, argumentów oraz wniosków.

Informacje/ instrukcje/ wskazówki techniczne do pracy zdalnej dla nauczyciela:

Nauczyciel włącza fragment filmu „Pan Tadeusz” w reżyserii Andrzeja Wajdy przedstawiający spór szlachecki w zaścianku Dobrzyńskich (od 1. godziny 6. minuty 52. sekundy do 1. godziny 13. minuty 36. sekundy) https://youtu.be/4_2FbrKADE4 [dostęp: 12.02.2022]. Prosi o zwrócenie uwagi na przedmiot sporu między bohaterami oraz używaną przez oponentów argumentację. Potem udostępnia dokument Google, nad którym uczniowie będą pracować w oparciu o fragment filmu i książkę siódmą „Pana Tadeusza”.

Informacje/ instrukcje/ wskazówki techniczne do pracy zdalnej dla ucznia:

Uczniowie oglądają fragment filmu „Pan Tadeusz” przedstawiający spór szlachecki w zaścianku Dobrzyńskich (od 1. godziny 6. minuty 52. sekundy do 1. godziny 13. minuty 36. sekundy) https://youtu.be/4_2FbrKADE4 . Zwracają uwagę na przedmiot sporu między bohaterami oraz używaną przez oponentów argumentację. Następnie

pracują w grupach w dokumencie Google, wykorzystując fragment filmu i księgę siódmą „Pana Tadeusza”.

Sytuacje dydaktyczne:

Nauczyciel prezentuje fragment filmu (od 1. godziny 6. minuty 52. sekundy do 1. godziny 13. minuty 36. sekundy) https://youtu.be/4_2FbrKADE4 [dostęp: 12.02.2022]. Uczniowie w 4-osobowych grupach analizują fragmenty „Pana Tadeusza”: wskazują cel rady szlacheckiej, tworzą ciąg zdarzeń uporządkowanych w sposób przyczynowo-skutkowy, prezentują stanowisko zajęte przez szlachtę na początku rady oraz wpływ mowy Gerwazego na jego zmianę. Uczniowie pracują z dokumentem Google.

<https://docs.google.com/document/d/19TO54MJ48djoF6b2POcQj3xmOqnf0HX9TC1g6qdVPJc/edit?usp=sharing> [dostęp 14.02.2022 r.]

Wskazówki do pracy z osobami ze zróżnicowanymi potrzebami rozwojowymi:

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się uczestniczą w pracy grupy, określając cel spotkania w zaścianku na podstawie wersów 78-146 z księgi siódmej.

Załączniki:

Załącznik nr 2. Moc słów Gerwazego.

Zadanie 1. Określcie cel rady szlacheckiej (księga siódma, w. 78-146).

Zadanie 2. Uporządkujcie wydarzenia, aby powstał poprawny związek przyczynowo-skutkowy.

Rada szlachecka w zaścianku. Bitwa z Moskalami. Zajazd szlachty na Soplicowo. Spór między Sędzią i Hrabią o prawo do zamku.

Zadanie 3. Wyjaśnijcie, dlaczego szlachta zgromadziła się właśnie w zaścianku Dobrzyńskich (księga siódma, w. 1-59).

Zadanie 4. Wypiszcie cytaty prezentujący stanowisko zajęte przez szlachtę przed przybyciem Gerwazego. (księga siódma, w. 111-125)

Zadanie 5. Wypiszcie cytaty prezentujący stanowisko szlachty po przemowie Gerwazego. (księga siódma, w. 529-539)

Uczniowie w grupach analizują fragmenty tekstu. Efekty swojej pracy zapisują w udostępnionym dokumencie Google - każda grupa posługuje się innym kolorem, obserwując jednocześnie efekty pracy innych grup. Po wykonaniu zadania wskazani uczniowie prezentują wypracowane odpowiedzi. Następnie uczniowie w grupach formułują na podstawie tekstu argumenty, którymi posługują się bohaterowie

prezentujący odmienne stanowiska - Gerwazy i jego oponenti. Sformułowane argumenty zapisują w dokumencie Google: Pojedynek na argumenty.

<https://docs.google.com/document/d/1Z2cfMuKA8QGwdmyxyc9Dhoo2bY6vObkuQ9jo9-Oizsk/edit?usp=sharing> [dostęp 1.03.2022 r.]

Wskazówki do pracy z osobami ze zróżnicowanymi potrzebami rozwojowymi:

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się samodzielnie przedstawiają stanowiska i porządkują argumenty, wpisując je do zeszytu. Wykorzystują do tego następujące argumenty: Sędzia łamie prawo, zajmując zamek./ Książd Robak zachęcał szlachtę do usuwania wszystkich, którzy szlachcie szkodzą, nazywając ich „śmieciami”./ Prawdziwym wrogiem szlachty są Moskale./ Brat Sędziego zabił Stolnika, który był dla szlachty dobroczyńcą./ Brat Jacka Soplicy nie może ponosić odpowiedzialności za jego winy./ Sędzia wiele razy dowiódł, że jest dobrym gospodarzem i prawdziwym patriotą. Materiał otrzymują w dokumencie Google:

https://docs.google.com/document/d/1zS0gHDHdxCb8XIW8_4l8kB8lU_riZORKntqEib_AAxs/edit?usp=sharing [dostęp 3.03.2022 r.].

Załączniki:

Załącznik nr 3. Pojedynek na argumenty.

1. Gerwazy:

stanowisko:

argumenty:

2. Oponenti Gerwazego, czyli jego przeciwnicy w dyskusji:

stanowisko:

argumenty:

Po wykonaniu zadania uczniowie prezentują efekty swojej pracy i sformułowane wnioski. Następnie przedstawiają swoją opinię na temat: Czy w wypowiedzi Gerwazego występuje manipulacja językowa? <https://answergarden.ch/2390205> [dostęp 9.03.2022 r.]

W kolejnej części zajęć uczniowie poszukują wyznaczników manipulacji językowej w wypowiedzi Gerwazego. Przykłady zapisują na kolejnych kartach Jamboarda <https://jamboard.google.com/d/1QO0ZAIWXWni-3cuwRI9wygaen4fR5ybOyx9z93-1UTY/edit?usp=sharing> [dostęp 4.03.2022 r.].

Załącznik nr 4. Zabiegi językowe służące manipulacji.

Wypisz z mowy Gerwazego przykłady następujących zabiegów językowych służących manipulacji:

rozkazy i nakazy:
zaimki uogólniające:
pytania odwołujące się do emocji słuchaczy:
formy czasowników 1. osoby liczby mnogiej:
partykuła wzmacniająca:
odwołanie się do opinii osoby uważanej za autorytet:
słownictwo ekspresywne (silnie nacechowane emocjonalnie):

Po wykonaniu zadania uczniowie formułują wnioski i zapisują je w zeszycie: Gerwazy posłużył się manipulacją językową. Świadczą o tym występujące w jego wypowiedzi zabiegi językowe. Szlachta nie rozpoznała manipulacji, dlatego swój zapał do wojny z zaborcą obróciła w gotowość do walki przeciwko Sędziemu Soplicy. Zajazd, który stał się konsekwencją rady w Dobrzyniu, uniemożliwił księdzu Robakowi realizację planów powstańczych.

EWALUACJA ZAJĘĆ:

Uczniowie dokonują ewaluacji lekcji, udzielając odpowiedzi na pytania:

Co było najlepszą stroną lekcji?

Co było najsłabszą stroną zajęć?

Czego się nauczyłem/am w czasie lekcji?

Co zmieniłbym/abym w lekcji?

https://jamboard.google.com/d/1fB6rINUaZwnb7gXIQ9Mylm4BYTpzgbzrcXe2aQ5_Hbc/edit?usp=sharing [dostęp 4.03.2022 r.]

Praca domowa

Ułóż 4-zdaniowy tekst, którym chciałbyś przekonać Gerwazego, aby zrezygnował z zajazdu na Soplicowo. Przestrzegaj zasad grzeczności językowej i unikaj manipulacji.

BIBLIOGRAFIA

1. Jerzy Bralczyk, „Manipulacja językowa”, Dziennikarstwo i świat mediów pod red. Z. Bauera i E. Chudzińskiego, Universitas, Kraków 2004.
2. Adam Mickiewicz, „Pan Tadeusz”, Czytelnik, Warszawa 1991.
3. https://youtu.be/4_2FbrKADE4 [dostęp: 12.02.2022].
4. <https://polszczyzna.pl/manipulacja-jezykowa/> [dostęp 23.02.2022r.]
5. <https://sjp.pl/manipulacja> [dostęp 3.03.2022r.]

Załączniki:

Załącznik nr 1. Ćwiczenia językowe.

Załącznik nr 2. Moc słów Gerwazego.

Załącznik nr 3. Pojedynek na argumenty.

Załącznik nr 4. Zabiegi językowe służące manipulacji.

SCENARIUSZ 2 (2 z 3)

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: uczniów klasy VIII szkoły podstawowej

PROWADZONYCH PRZEZ nauczyciela języka polskiego

TEMAT: Pieśń, która „daje moc” – rola „Mazurka Dąbrowskiego” Józefa Wybickiego w „Panu Tadeuszu” Adama Mickiewicza.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE: (PODSTAWA PROGRAMOWA)

1. Kształcenie literackie i kulturowe
 - a) wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich oraz innych tekstów kultury.
 - b) kształtowanie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym.
 - c) kształcenie postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej, jako podstawy tożsamości narodowej.
2. Kształcenie językowe
 - a) rozwijanie rozumienia wartości języka ojczystego oraz jego funkcji w budowaniu tożsamości osobowej ucznia oraz wspólnot: narodowej i kulturowej.
 - b) rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych oraz formowanie odpowiedzialności za własne zachowania językowe.
 - c) kształcenie umiejętności porozumiewania się (słuchania, czytania, mówienia i pisanie) w różnych sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych.
3. Tworzenie wypowiedzi.
 - a) rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi ustnych i pisemnych.
 - b) kształcenie umiejętności wygłaszania, recytacji i interpretacji głosowej tekstów mówionych, doskonalenie dykcji i operowania głosem.
4. Samokształcenie

- a) rozwijanie szacunku dla wiedzy, wyrabianie pasji poznawania świata i zachęcanie do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości.
- b) rozwijanie umiejętności samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania.
- c) rozwijanie umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną w poszukiwaniu, porządkowaniu i wykorzystywaniu pozyskanych informacji.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE: (PODSTAWA PROGRAMOWA)

1. Kształcenie literackie i kulturowe.

a) czytanie utworów literackich. Uczeń:

- określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji;
- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich;
- wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji;
- wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze;
- wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki, kulturowy, społeczny;

b) odbiór tekstów kultury. Uczeń:

- wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego;
- porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie;
- określa wartości estetyczne poznawanych tekstów kultury;
- znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych.

c) samokształcenie. Uczeń:

- rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich, korzysta z informacji;
- rozwija umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy;
- rozwija nawyki systematycznego uczenia się;
- rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii.

METODY PRACY:

- techniki multimedialne,
- praca w pokojach
- dyskusja (na czacie)
- praca z tekstem literackim i nieliterackim
- autoprezentacja

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- Komputer z dostępem do Internetu
- MS Teams
- Aplikacje: Jamboard, LearningApps, WordArt
- Multimedia – film
- Teksty literackie i nieliterackie

PRZEWIDYWANY CZAS:

90 minut (w tym 30 minut pracy własnej ucznia)

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Część 1. Wprowadzenie

Cel: zapoznanie uczniów ze stroną internetową Muzeum Hymnu Narodowego w Będominie oraz z tekstem „Mazurka Dąbrowskiego” Józefa Wybickiego; doskonalenie umiejętności notowania.

Nauczyciel rozpoczyna lekcję na platformie MS Teams od zaprezentowania celów lekcji. Udostępnia swój ekran i krótko prezentuje temat oraz stronę internetową Muzeum Hymnu Narodowego w Będominie. <http://www.jozefwybicki.pl/pl/muzeum-hymnu-narodowego/> [dostęp: 13.03.2022] W tej części lekcji korzystamy z zamieszczonych na stronie, wybranych informacji o powstaniu pieśni (aktualności na stronie muzeum) oraz jej autorze, podkreślając, że Józef Wybicki jest jednym z patronów roku 2022, których zatwierdził Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Uczniowie zapisują notatkę, w której znajdują się informacje z udostępnionej strony. (około 5 minut pracy) Nauczyciel zachęca do aktywności, uczniowie przedstawiają ustnie swoje propozycje.

Wskazówki do pracy z osobami ze zróżnicowanymi potrzebami rozwojowymi:

Osoby z trudnościami w uczeniu się mogą zapisać słowa - klucze lub przepisać zaproponowaną przez nauczyciela notatkę, udostępnioną na czacie.

Przykładowa notatka: Autorem najważniejszej dla Polaków pieśni jest Józef Wybicki. Muzeum Hymnu Narodowego powstało w rodzinnym domu autora w Będominie. Mazurek towarzyszył Polakom w trudnych czasach zaborów i tworzy

podstawy naszej tożsamości.

Uczniowie zapoznają się z „Pieśnią Legionów Polskich” Józefa Wybickiego

<http://www.jozefwybicki.pl/pl/muzeum-hymnu-narodowego/mazurek-dabrowskiego/>

[dostęp: 13.03.2022] Słuchają recytacji nauczyciela lub chętnego ucznia. Po zapoznaniu się uczniów z pieśnią nauczyciel inicjuje rozmowę inspirowaną pytaniem: O czym przypominają Polakom słowa „Mazurka Dąbrowskiego”? Po wypowiedziach ustnych uczniowie tworzą wspólnie chmurę słów w WordArt ze słów kluczowych dla tej pieśni (czas pracy około 10 minut).

Część 2. Rozwinięcie

Cel: zapoznanie uczniów z dziejami „Mazurka Dąbrowskiego” Józefa Wybickiego (wirtualna wycieczka do Muzeum Hymnu Narodowego w Będominie); doskonalenie umiejętności notowania; analizowanie wybranych fragmentów „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza; czytanie ze zrozumieniem tekstu nieliterackiego; przygotowanie do napisania zaproszenia.

Nauczyciel zaprasza do wspólnego i aktywnego oglądania filmu pt.: „Z Będomina o Mazurku Dąbrowskiego. Karteczki z wycieczki”. (czas trwania filmu: 4,20 min.) Film jest wirtualną wycieczką, podczas której uczniowie dowiedzą się o okolicznościach, czasie i miejscu powstania naszego hymnu, obejrzą wystawy i zapoznają się z biografią autora „Pieśni Legionów Polskich”, Józefa Wybickiego.

<https://www.youtube.com/watch?v=qYoYg9koMaE> [dostęp: 31.01.2022]

Sytuacje dydaktyczne:

Zadaniem uczniów jest zapisanie krótkiej informacji na podstawie oglądanego filmu; może to być jedno zdanie lub słowa kluczowe, istotna myśl, cytat. Uczniowie oglądają film, a po jego zakończeniu zapisują krótkie notatki na tablicy Jamboard, udostępnionej wszystkim uczestnikom przez wysłanie linku na czacie.(praca własna 5 min.).

https://jamboard.google.com/d/1jqxArRj96DDWEKhsAXqGuTP9U5I8agWQ35zLXRN_nHY/edit?usp=sharing [dostęp: 13.03.2022]

Tablica udostępniona jest uczniom, którzy zapisują na niej krótkie notatki. Nauczyciel zaprasza do odczytania tekstów osobę, która wyrazi chęć zaprezentowania swojej propozycji. Następnie nauczyciel przedstawia przygotowaną wcześniej notatkę.

Przykładowa notatka: Józef Wybicki, autor „Pieśni Legionów”, urodził się w dworcu w Będominie. W tym szlacheckim domu umieszczono Muzeum Hymnu Narodowego.

W salonie obejrzyć można sztandar legionistów. Legiony Polskie powstały we Włoszech i tam Józef Wybicki w lipcu 1797 roku napisał słowa pieśni żołnierskiej pt.: „Jeszcze Polska nie zginęła”. Na ścianach salonu znajdują się akwarele Juliusza Kossaka, które są ilustracją do poszczególnych zwrotek. W tej pieśni jest wiara w nieśmiertelność Polski nieobecnej na mapie, ale żywej w sercach. Po klęsce powstania listopadowego pieśń ta była zakazana przez zaborców, dlatego często słyhać ją było w pozytywkach (np. w obrazach, puszkach po herbacie). Ta piosenka żołnierska w 1926 roku stała się hymnem Polski i znana jest jako „Mazurek Dąbrowskiego”. Mazurek dawał Polakom moc, odegrał ogromną rolę, a o autorze i jego pieśni możemy dowiedzieć się dużo z wystaw stałych, które znajdują się w muzeum.

Podsumowanie tego etapu prac polega na podkreśleniu wartościowych spostrzeżeń i zapisów uczniowskich, wyeksponowaniu kluczowych dla przekazu myśli i słów.

Uczniowie ze zróżnicowanymi potrzebami rozwojowymi, mogą skorzystać z pracy utrwalonej na udostępnionej tablicy. Zachęcamy uczniów do oceny koleżeńskiej najtrafniej zapisanych informacji.

Sytuacje dydaktyczne:

Nauczyciel wyświetla nagranie recytacji fragmentu „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza, opisującego koncert Jankiela (od minuty 2,36 do 10,08)

(<https://www.youtube.com/watch?v=AFHTPb14wa4>) [dostęp: 12.03.2022]

Uczniowie słuchają aktorskiej interpretacji fragmentu epopei, jednocześnie widzą słowa na ekranie. Nauczyciel przypomina o możliwości samodzielnego czytania lektury w wersji papierowej. (praca z lekturą jest formą przygotowania do egzaminu)

Nauczyciel udostępnia link do aplikacji LearningApps.org:

<https://learningapps.org/display?v=pxn98txf322> [dostęp: 13.03.2022]

Uczniowie wykonują ćwiczenie samodzielnie (około 10 minut), wykorzystując dotychczas zdobytą wiedzę oraz fragmenty „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza. Przed wykonaniem zadania nauczyciel informuje o sposobie oceniania aktywności (ocenę celującą mogą otrzymać ci, którzy wybiorą wszystkie poprawne odpowiedzi, a bardzo dobrą, za co najmniej 12 poprawnych rozwiązań). Po pracy nauczyciel podsumowuje zadanie i wyjaśnia prawidłowe rozwiązania, zachęcając uczniów do aktywnego uczestniczenia w podsumowaniu ćwiczenia. Prawidłowo rozwiązane zadanie może zostać skopiowane lub wydrukowane i wklejone po lekcji do zeszytu

albo zamieszczone w notesie, na platformie Teams.

Zadanie do wykonania w aplikacji LearningApps.org (wersja z rozwiązaniem):

Jankiel gra na **cymbałach** podczas zaręczyn Zosi i Tadeusza. Opis znajduje się w Księdze XII „Pana Tadeusza”. Jankiel daje się poznać, jako **artysta**. Koncert rozpoczyna **Polonez Trzeciego Maja**, który przypomina radosne czasy **zgody** króla z narodem. Targowica to **zdrada**, dlatego dźwięki stają się złowieszcze. Krwawy mord w czasie oblężenia Warszawy to **rzeź Pragi**. Pieśń o **żołnierzu tułaczu** przypomina losy **Skawińskiego**, bohatera „Latarnika” H. Sienkiewicza. Ostatnia, radosna pieśń to „**Mazurek Dąbrowskiego**” odegrany w obecności **gen. Henryka Dąbrowskiego**, wprowadza podniosły ton. Mickiewicz wykorzystał muzykę, aby połączyć wątki „Pana Tadeusza”, narodowej **epopei** z polską historią. Mazurek rozbrzmiewa już w Księdze I, kiedy Tadeusz wraca do Soplicowa. Autorem „Mazurka Dąbrowskiego” jest **Józef Wybicki**.

Sytuacje dydaktyczne:

W tej części lekcji nauczyciel dzieli klasę na pięć grup i zaprasza do pokojów. Praca w pięciu zespołach będzie polegała na realizacji poleceń w formie krótkich odpowiedzi do tekstu Jarosława Klejnockiego pt. „Co "Mazurek Dąbrowskiego" robił w "Panu Tadeuszu"? – tekst uczniowie otrzymali wcześniej w wersji elektronicznej i mieli zadanie domowe, polegające na zapoznaniu się z jego treścią. Zadaniem grup jest przygotowanie odpowiedzi na przydzielone zagadnienia. Każda z grup posługuje się wybranym kolorem, a odpowiedzi zapisane zostaną w dokumencie udostępnionym za pomocą linku. (15 min. pracy w grupie)

<https://docs.google.com/document/d/1knj1huZmmLT9LQfg7bmq6fgcmF7OrBZRzgRP9IbDSRM/edit?usp=sharing> [dostęp: 13.03.2022]

Nauczyciel podsumowuje zadanie, udostępniając dokument na ekranie komputera. (Dostęp do elektronicznej wersji dokumentu pozwoli uczniom korzystać z notatki w dowolnym czasie).

EWALUACJA ZAJĘĆ:

Ostatnią część lekcji poświęcamy na sprawdzenie efektów kształcenia. Materiały wypracowane w czasie zajęć są dostępne w dokumencie Google i na tablicy Jamboard. Uczniowie formułują odpowiedzi na pytanie: Dlaczego mieszkańcy Soplicowa i okolic śpiewają „Mazurka Dąbrowskiego”? Nauczyciel udostępnia na ekranie tablicę i prezentuje wypowiedzi uczniów.

https://jamboard.google.com/d/1jgxArRj96DDWEKhsAXqGuTP9U5I8agWQ35zLXRN_nHY/e/dit?usp=sharing [dostęp 13.03.2022]

Kosz i walizka: Nauczyciel zaprasza uczniów do zapisania w ramce Jamboard, co zabiorą ze sobą z lekcji, a co wyrzucą do kosza. WALIZKA – kartka zielona, KOSZ – czerwona kartka.

Zadanie domowe:

W imieniu Towarzystwa Przyjaciół Muzeum Hymnu Narodowego w Będominie, napisz zaproszenie na wystawę pt.: „Mazurek Dąbrowskiego” w Soplicowie. Sformułuj dwa argumenty, którymi zachęcisz koleżanki i kolegów do aktywnego udziału w tym wydarzeniu.

BIBLIOGRAFIA

1. Klejnocki Jarosław, „Co "Mazurek Dąbrowskiego" robił w "Panu Tadeuszu"?, <https://www.focus.pl/artykul/co-quotmazurek-dabrowskiegoquot-robil-w-quotpanu-tadeuszuquot> [dostęp:28.01.2022]
2. Mickiewicz Adam, „Pan Tadeusz”, <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/pan-tadeusz.html> [dostęp: 31.01.2022]
3. Wybicki Józef, „Mazurek Dąbrowskiego”, <http://www.jozefwybicki.pl/pl/muzeum-hymnu-narodowego/mazurek-dabrowskiego/> [dostęp: 13.03.2022].
4. „Z Będomina o „Mazurku Dąbrowskiego”. Karteczki z wycieczki”, <https://www.youtube.com/watch?v=qYoYg9koMaE> [dostęp: 31.01.2022]
5. Strona Internetowa Muzeum Hymnu Narodowego, <http://www.jozefwybicki.pl/pl/muzeum-hymnu-narodowego/> [dostęp:31.01.2022]
6. <https://jamboard.google.com> [dostęp: 13.03.2022]
7. <https://learningapps.org/display?v=pxn98txf322> [dostęp:13.03.2022]
8. <https://docs.google.com/document> [dostęp: 13.03.2022]
9. <https://www.youtube.com/watch?v=AFHTPb14wa4> [dostęp: 12.03.2022 r]

ZAŁĄCZNIKI:

1. Przykładowa chmura słów wykonana w WordArt.com
2. Tekst Jarosława Klejnockiego pt.: „Co "Mazurek Dąbrowskiego" robił w "Panu Tadeuszu"?
3. Zadania do wykonania na podstawie tekstu Jarosława Klejnockiego

Załącznik 1 do scenariusza 2 (2 z 3)

Przykładowa chmura słów wykonana w WordArt.com

Załącznik 2 do scenariusza 2 (2 z 3)

Jarosław Klejnocki: „Co „Mazurek Dąbrowskiego” robił w Panu Tadeuszu”?

„Pieśń Legionów Polskich we Włoszech” rozbrzmiewa w „Panu Tadeuszu”, choć nikt z mieszkańców Soplicowa nie powinien jej znać.

Motyw „Mazurka Dąbrowskiego” pojawia się w „Panu Tadeuszu” Adama Mickiewicza w trzech miejscach. Najpierw po słynnej Inwokacji, w pierwszych wersach Księgi I („Gospodarstwo”). Tadeusz właśnie wraca do domu na wakacje i, wchodząc do rodzinnego dworku w Soplicowie, ogląda znajome wnętrza, a wśród rozmaitych sprzętów i obrazów także:

*Nawet stary stojący zegar kurantowy
W drewnianej szafie poznał u wnięcia alkowy;
I z dziecinną radością pociągnął za sznurek,
By stary Dąbrowskiego postyszeć mazurek.*

Drugi raz nawiązanie do pieśni pojawia się w Księdze IV („Dyplomatyka i łowy”). Ksiądz Robak przemawia i częstuje tabaką, a zgromadzeni - szlachta i chłopci - w euforii: Krzyknęli:

*„Dąbrowskiego!” Wszystko razem wrzało,
Wszystko się uściśnęło: chłop z tatarskim hrabią,
Mitra z Krzyżem, Poraje z Gryfem i Korabią.*

Aż wreszcie na zakończenie, w Księdze XII („Kochajmy się”), kiedy odbywa się koncert Jankiela, muzyk wplata do swego utworu motyw z legionowej pieśni. Co więcej, świadkiem koncertu jest sam generał:

Marsz tryumfalny: Jeszcze Polska nie zginęła!...

Marsz Dąbrowski do Polski! - i wszyscy klasnęli,

I wszyscy: „Marsz Dąbrowski!” chórem okrzyknęli!

Muzyk, jakby sam swojej dziwił się piosence,

Upuścił drążki z palców, podniósł w górę ręce, (...)

Aż gdy na Dąbrowskiego starzec oczy zwrócił,

Zakrył rękami, spod rąk łez potok się rzucił.

„ Jenerale, rzekł, Ciebie długo Litwa nasza Czekala - długo, jak my Żydzi Mesyjasza”.

W świetle cytatów z „Pana Tadeusza” wygląda więc na to, że na Litwie (tzn. dawnej części Rzeczypospolitej) około 1811 r. znajomość „Mazurka Dąbrowskiego” była powszechna: wśród szlachty, chłopstwa, a nawet zorientowanych patriotycznie Żydów. (...)

Mazurek powstał zaledwie w 1797 r. jako „Pieśń Legionów Polskich we Włoszech”. Do melodii, której autora do dziś nie udało się zidentyfikować, słowa napisał Józef Wybicki . To był utwór marszowy, mający towarzyszyć żołnierzom. Powiada się, że powstał w Reggio nell' Emilia 16/17 lipca, jego pierwsze publiczne wykonanie odbyło się trzy dni później, a pisemną wersję tekstu opublikowano dopiero w 1799 r. w Mantui w gazecie „Dekada Legionowa”.

Dotarcie do ojczyzny zapewne zajęło mu trochę czasu - nie było przecież radia, nie mówiąc już o jakichś formach stałego zapisu dźwiękowego (płyty, taśmy). Zapewne znajomość pieśni ugruntowała się w kraju dopiero w czasach Wielkiego Księstwa Warszawskiego, ale jego granice nie obejmowały Litwy, miejsca akcji „Pana Tadeusza”. W 1811 r. Mazurek w żaden sposób zatem nie był „stary” i raczej nie mógł być zakorzeniony w świadomości szlachty litewskiej, tym bardziej zaś w chłopskiej, a już na pewno - żydowskiej. Niezbyt wiarygodny wydaje się zatem fakt, że w Soplicowie w 1811 r. stoi zegar, który od lat wygrywa melodię obecnego polskiego hymnu narodowego (który oficjalnie został nim w 1927 r.).

Jak więc wytłumaczyć Mickiewicza? To akurat chyba dość proste. Pisał swój narodowy poemat w 1834 r. w Paryżu, już po epopei napoleońskiej i po upadku powstania listopadowego. Pisał go głównie dla emigrantów, swoich towarzyszy. Wówczas Mazurek miał już inny status niż 20 lat wcześniej, gdy był jedynie pieśnią żołnierską. Dla przedstawicieli Wielkiej Emigracji po 1831 r. stanowił już tekst - mówiąc dzisiejszym językiem - kultowy, to znaczy emblematyczny i symboliczny. Dlatego też Mickiewicz umieścił go z taką atencją w swoim poemacie, nieco na

przekór historycznym okolicznościom. „Pieśń Legionów” jest bowiem pierwszym na wskroś polskim lirycznym utworem romantycznym - mówi przecież, że polskość należy do sfery ducha, nie rozumu. Polska istnieje bowiem dotąd - jak powiada Wybicki - dopóki o niej myślimy i odczuwamy polskość, niekoniecznie zaś dotąd, dopóki istnieje polskie państwo i jego instytucje.

Załącznik 3 do scenariusza 2 (2 z 3) Zadania do wykonania na podstawie tekstu Jarosława Klejnockiego, Co "Mazurek Dąbrowskiego" robił w "Panu Tadeuszu"?
GRUPA 1.

W których księgach „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza i w jakich okolicznościach pojawia się „Mazurek Dąbrowskiego”?

GRUPA 2.

Kiedy i gdzie powstał „Mazurek Dąbrowskiego”? Kiedy i gdzie dzieje się akcja poematu Adama Mickiewicza? Podajcie daty i miejsca oraz sformułujcie wnioski.

GRUPA 3.

Odszukajcie w sjp PWN znaczenia słów: kultowy i atencja. Zapiszcie ich definicje, uwzględniając kontekst znaczeń wykorzystanych w tekście.

GRUPA 4.

Dlaczego, zdaniem Jarosława Klejnockiego, mieszkańcy Soplicowa znają „Mazurka Dąbrowskiego”? Odpowiedzcie własnymi słowami.

GRUPA 5.

Zacytujcie słowa „Mazurka Dąbrowskiego”, które mogłyby być ilustracją ostatniego zdania w tekście: *Polska istnieje bowiem dotąd - jak...*

cytat:

SCENARIUSZ 3 (3 z 3)

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA: uczniów klasy VIII szkoły podstawowej

PROWADZONYCH PRZEZ nauczyciela języka polskiego

TEMAT: Czy „patriotycznie” oznacza „patetycznie”? Różne oblicza patriotyzmu bohaterów „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE: (PODSTAWA PROGRAMOWA)

1. Kształcenie literackie i kulturowe
 - a) wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich oraz innych tekstów kultury.
 - b) kształcenie postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako

postawy tożsamości narodowej.

2. Kształcenie językowe

- a) rozwijanie rozumienia wartości języka ojczystego oraz jego funkcji w budowaniu tożsamości osobowej ucznia oraz wspólnot: rodzinnej, narodowej i kulturowej.

3. Tworzenie wypowiedzi.

- a) rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi ustnych i pisemnych.

4. Samokształcenie

- a) rozwijanie umiejętności samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE: (PODSTAWA PROGRAMOWA)

1. Kształcenie literackie i kulturowe.

a) czytanie utworów literackich. Uczeń:

- wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami (...) narodowymi (...) i dokonuje ich hierarchizacji;
- wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze;
- wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, (...) społeczny.

b) odbiór tekstów kultury. Uczeń:

- interpretuje dzieła sztuki (obraz, grafika, rzeźba, fotografia).

2. Tworzenie wypowiedzi.

a) Elementy retoryki. Uczeń:

- funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę;
- wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych.

METODY PRACY:

- techniki multimedialne,
- dyskusja,

- praca z tekstem literackim.
- autoprezentacja.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- tekst „Pana Tadeusza”,
- Czy jestem patriotą? <https://zpe.gov.pl/a/wspolczesny-patriotyzm/D12WGGZcZ>
- komputer z dostępem do Internetu,
- grafika prezentująca plakat teatralny do spektaklu Pan Tadeusz,
- narzędzia TIK: MS Teams, Jamboard, Answergarden, dokument Google, Zintegrowana Platforma Edukacyjna

PRZEWIDYWANY CZAS: 45 minut

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Część 1. Wprowadzenie.

Cel: wskazanie uczniom patriotyzmu jako postawy uniwersalnej oraz zachęcenie ich do odkrywania różnych jego znaczeń.

Informacje/ instrukcje/ wskazówki techniczne do pracy zdalnej dla nauczyciela:

Nauczyciel rozpoczyna lekcję od przedstawienia celów zajęć. Informuje uczniów, że będą analizować i interpretować fragmenty lektury, odwołując się do uniwersalnych postaw i wartości, tworzyć elementy wywodu argumentacyjnego z wykorzystaniem tekstów ikonicznych i w pracy z lekturą wykorzystywać potrzebne konteksty.

Następnie prezentuje stworzoną na podstawie odpowiedzi uczniów w przeprowadzonej w szkole sondzie: Z czym kojarzy mi się patriotyzm? Wykorzystuje do tego chmurę wyrazową.

Informacje/ instrukcje/ wskazówki techniczne do pracy zdalnej dla ucznia:

Uczniowie obserwują prezentowaną chmurę wyrazową na temat: „Z czym kojarzy Ci się patriotyzm?” Następnie słuchają ulicznej sondy „Czym jest patriotyzm?”

<https://youtu.be/E4FDhHnQ1Yw> [dostęp 21.02.2022 r.].

Sytuacje dydaktyczne:

Nauczyciel prezentuje na ekranie odpowiedzi uczniów w formie chmury wyrazowej. Zwraca uwagę na najczęściej powtarzające się odpowiedzi. Proponuje określenie wspólnego uczniowskim skojarzeniom pola znaczeniowego wyrazów. Uczniowie konfrontują swoje odpowiedzi z uliczną sondą: <https://youtu.be/E4FDhHnQ1Yw> [dostęp 21.02.2022 r.]. Film trwający 1min 56 s prezentuje wypowiedzi osób w różnym wieku na temat ich rozumienia patriotyzmu.

Załączniki:

Załącznik nr 1. Chmura wyrazowa: „Z czym kojarzy Ci się patriotyzm?”

Ilustracja w formie chmury wyrazowej przedstawia różne skojarzenia z wyrazem patriotyzm. W centrum znajdują się wyrazy: naród, ojczyzna, obowiązek.

Część 2. Rozwinięcie

Cele: rozpoznanie postaw patriotycznych bohaterów w analizowanych fragmentach lektury oraz ich charakteryzowanie, formułowanie tezy oraz potwierdzających ją argumentów i wniosków z prowadzonych rozważań jako przygotowanie do redagowania samodzielnej rozprawki.

Informacje/ instrukcje/ wskazówki techniczne do pracy zdalnej dla nauczyciela:

Nauczyciel prosi uczniów o określenie etymologii, wypisanie synonimów lub synonimicznych określeń do wyrazu patriotyzm, stworzenie wyrazów pokrewnych oraz zdefiniowanie wyrazu poprzez określenie jego znaczenia.

Informacje/ instrukcje/ wskazówki techniczne do pracy zdalnej dla ucznia:

Uczniowie, korzystając z różnych źródeł oraz własnej wiedzy, wykonują ćwiczenia słownikowe związane z wyrazem patriotyzm.

Sytuacje dydaktyczne:

Uczniowie pracują z wykorzystaniem dokumentu Google.

<https://docs.google.com/document/d/1UDoGYaU6t1UVEh8fVboQ518XPqtkNB1QSkR5aZOYrTg/edit?usp=sharing> [dostęp 23.02.2022 r.]

Efekt swojej pracy sprawdzone i skorygowane przez nauczyciela zapisują w zeszytach. Uwzględniają: etymologię wyrazu (jęz. grecki: patria - rodzina, grupa,

plemię lub naród wywodzący się od wspólnych przodków, ojcowie, ojczyzna), synonimy (umiłowanie ojczyzny, miłość do ojczyzny), wyrazy pokrewne (patriota, patriotka, patriotyczny, patriotycznie), związki frazeologiczne (nieklamany/ prawdziwy/ szczerzy/ gorący patriotyzm, budzić/ rozpalać patriotyzm) oraz znaczenie wyrazu (miłość ojczyzny/ własnego narodu połączona z gotowością ofiar dla nich).

Załączniki

Załącznik nr 2.

Patriotyzm. Ćwiczenia językowe

a) wyjaśnij znaczenie wyrazu patriotyzm:

.....

b) wypisz synonimy do wyrazu patriotyzm:

.....

c) podaj związki frazeologiczne z wyrazem patriotyzm:

.....

d) wypisz przykłady wyrazów pokrewnych do wyrazu patriotyzm:

.....

e) zaproponuj definicję wyrazu patriotyzm, czyli jego wyjaśnienie:

.....

Po wykonaniu zadania nauczyciel stawia przed uczniami problem do rozważenia:

Czy patriotyzm jest współcześnie postawą anachroniczną, czyli przestarzałą?

Uczniowie zapoznają się z materiałem Nowoczesny patriotyzm stanowiącym część

<https://zpe.gov.pl/a/wspolczesny-patriotyzm/D12WGGZcZ> [dostęp 24.02.2022 r.].

Uczniowie formułują swoje stanowisko i uzasadniają je argument, korzystając z narzędzia Jamboard.

https://jamboard.google.com/d/158CSQrEiPghMc5iOX3X7pmhiKkMEQ4sKXthybbqT_a2A/edit?usp=sharing [dostęp 25.02.2022 r.].

Następnie uczniowie pracują w grupach nad analizą i interpretacją fragmentów lektury.

Załącznik 3. Kreacja patriotyzmu w „Panu Tadeuszu”.

Nadajcie tytuł analizowanemu fragmentowi. Wyjaśnijcie, w jaki sposób zaprezentowany został patriotyzm jako wartość i postawa. Zwróćcie uwagę na ujęcie motywu oraz kreacje bohaterów i odpowiedzcie na pytanie, czy cechą fragmentu jest patos. Jeśli występuje, wskażcie jego wyznaczniki.

a) Grupa 1.: Księga 1., wersy 51-72, Księga 10., wersy 317-336

- b) Grupa 2.: Księga 4., wersy 352-378, 427-448
- c) Grupa 3.: Księga 10.: , wersy 663-678
- d) Grupa 4.: Księga 11.: wersy 215-285,
- e) Grupa 5.: Księga 12.: wersy 680-761.

Po uzupełnieniu tabeli uczniowie w grupach udzielają odpowiedzi na pytanie: Czy w analizowanych fragmentach patos jest warunkiem koniecznym, by mówić o patriotyzmie bohaterów utworu?

Następnie, pracując w pokojach, w grupach formułują tezę i uzasadniające ją argumenty oraz opracowują plan rozprawki na temat: Czy patriotyzmu można dowieść tylko w walce o wolność ojczyzny? Wykorzystują do tego dokument Google https://docs.google.com/document/d/1NoUwdXD4hLaUi_eotPIXfGSXtCZ_1bmsLewO_YMizj4/edit?usp=sharing [dostęp 27.02.2022 r.]

Załącznik nr 4. Redagowanie planu rozprawki

a) wstęp:

- nawiązanie do tematu:
- teza:

b) rozwinięcie:

- argument:

.....

- argument:

.....

- argument:

.....

- argument:

.....

c) zakończenie:

Po wykonaniu zadania uczniowie prezentują efekty swojej pracy.

Wskazówki do pracy z osobami ze zróżnicowanymi potrzebami rozwojowymi:

Uczniowie otrzymują materiał z proponowanymi rozwiązaniami. Ich zadaniem jest odróżnienie tezy od argumentu i uzupełnienie tabeli.

Wyrazem patriotyzmu jest pamięć o bohaterach narodowych. Najwyższym aktem patriotyzmu jest gotowość do oddania życia w walce o wolność ojczyzny. Można dowieść swojego patriotyzmu, przewyciężając kłótnie i spory w trudnej dla ojczyzny

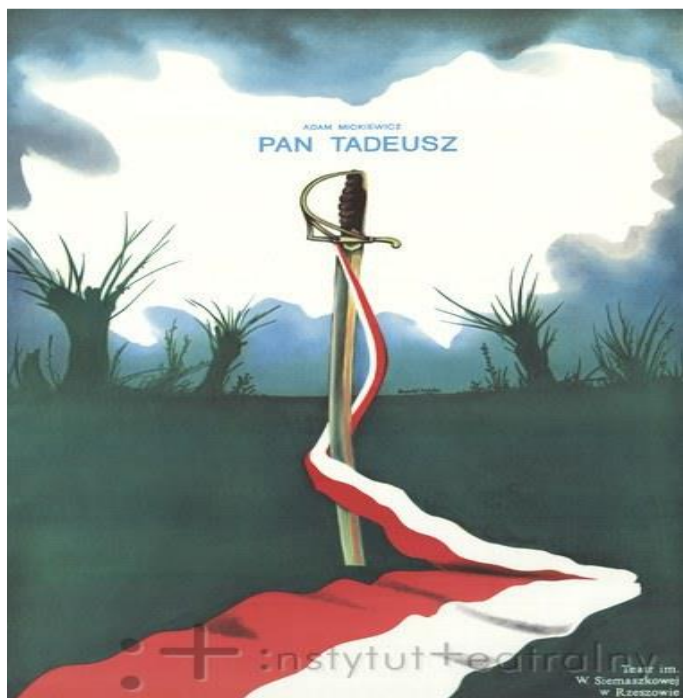
sytuacji. Patriotą można być zawsze - nie tylko w czasie wojny.

Następnie uczniowie podejmują próbę odpowiedzi na pytanie, czy plakat teatralny przekonuje, że „Pan Tadeusz” uczy patriotyzmu. Udzielają odpowiedzi na pytanie na czacie.

Załącznik nr 6.

Czy zamieszczona ilustracja oddaje wymowę „Pana Tadeusza”? Sformułuj opinię i uzasadnij ją, odwołując się do dwóch elementów graficznych plakatu oraz treści całego utworu.

Ilustracja przedstawia pejzaż z wierzbami. Na środku widać wbitą w ziemię szablę. Spływa z niej długa biało-czerwona szarfa. Jej ułożenie przypomina kształtem krętą drogę. Zachmurzone niebo jest wyraźnie jaśniejsze nad szablą.

<https://encyklopediateatru.pl/przedstawienie/26391/pan-tadeusz> [dostęp 21.02.2022 r.]

EWALUACJA ZAJĘĆ:

Uczniowie dokonują ewaluacji lekcji metodą: Kosz i Walizka. Na karcie „Kosz” zapisują to, co odrzucają, natomiast na karcie z napisem „Walizka” zapisują to, co ze sobą po lekcji zabierają jako wartościowe. Wykorzystują do tego narzędzie Jamboard

<https://jamboard.google.com/d/1vz5zbYJhq9l->

[leEvcMv4TAtSx2AosGn1U3JHXU1I18M/edit?usp=sharing](https://jamboard.google.com/d/1vz5zbYJhq9l-leEvcMv4TAtSx2AosGn1U3JHXU1I18M/edit?usp=sharing) [dostęp 1.03..2022 r.].

Praca domowa

Czy patriotyzmu można dowieść tylko w walce o wolność ojczyzny? Rozważ problem, odwołując się do „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza oraz własnych

obserwacji.

BIBLIOGRAFIA

1. Adam Mickiewicz, „Pan Tadeusz”, Czytelnik, Warszawa 1991.
2. <https://zpe.gov.pl/a/wspolczesny-patriotyzm/D12WGGZcZ> [dostęp 24.02.2022 r.].
3. <https://youtu.be/E4FDhHnQ1Yw> [dostęp 21.02.2022 r.].
4. <https://polona.pl/item/czytajac-mickiewicza,Nzk0NjkxNDM/7/#info:metadata> [dostęp 20.02.2022 r.].
5. <https://encyklopediateatru.pl/przedstawienie/26391/pan-tadeusz> [dostęp 21.02.2022 r.] [